

RECENSIE

Leue doet profetische Braem herrijzen

★★★★☆

◆ **BRAEMPRAAT ZA 29/09 - ZO 02/12** | VLAAMSE CC'S | WWW.KOORTZZ.BE

Dimitri Leue als Renaat Braem. FOTO DIRK BIELEN

Je hebt zeuren en zeuren. De ene soort is hopeloos verzuurd, de andere krijgt nooit eelt op het hart. Van dat kaliber is de architect die middels een monoloog tot leven wordt gewekt door Dimitri Leue. Om de levensvisie van Renaat Braem (1910-2001) te doorgronden, maakte de acteur met *Braempmaat* een bewerking van *Het lelijkste land ter wereld*, een boek dat de Antwerpse architect precies vijftig jaar geleden schreef.

Zoals Leue hem aanvankelijk neerzet, lijkt Braem geen amusant causeur. Hij gebruikt moeilijke woorden, ingewikkelde zinsconstructies en verbijt voortdurend zijn woede. Boeiend wordt het pas wanneer Braem kan uitweiden over wat hem het nauwst aan het hart ligt: architectuur en België.

Braem lijkt anders geen goed woord over te hebben voor ons land, "dat door krankzinnigen bijeengeenaaide lappendeken." Hij hekelt de lintbebouwing, "die stenen dijk die ons scheidt van het landschap", alsook de tientallen soorten bouwmaterialen en -stijlen die je terugvindt in een en dezelfde straat. Van Filip Dujardin worden op een Braemsculptuur van BULK Architecten foto's geprojecteerd van onze koterijen, maar evengoed van Braemgebouwen als de Antwerpse politietoren of de woonblokken op het Kiel. Om de tijdgeest op te roepen, mixt Steven Taelman muziek uit 1968 met alledaags getoeter en omgevingsgeluiden.

Van eerder theoretisch en algemeen wordt *Braempmaat* steeds persoonlijker en intiemmer. Braem snijdt bijvoorbeeld ook onze drang om te reizen aan. Gaat het in wezen om een vlucht van thuis? Of denken we dat we elders beter onszelf kunnen zijn? De architect smeert zijn publiek geen stroop om de mond, maar waarschuwt hen om vooral de ogen open te houden. Hij drukt ons met de neus op koning auto die onze woonstraten bezet, en zo een leefomgeving creëert met "lucht van tweede kwaliteit." Ook onze hang naar winst, "die de aarde langzaam maar zeker verknoeit", moet het ontgelden. Want ja, ook wij zijn verantwoordelijk voor de keuzes die we maken of ons laten opdringen, al betekent dat niet dat we bij de pakken moeten blijven zitten, aldus een strijdvaardige Braem.

Braempmaat maakt zijn punt: architectuur heeft invloed op het gehele leven, en wij als gebruiker hebben de macht om mistoestanden bij te sturen. Naar het einde toe verlaat de voorstelling zijn patroon. Stadsbewoners getuigen hoe ze gegijzeld worden door het verkeer en voorsteden afgesneden zijn van culturele voorzieningen. Verhalen die van zowel vijftig jaar geleden als vandaag kunnen dateren. Want wat Braem voorspelde, werd bewaarheid, en is ook vandaag nog waar. Een profetische voorstelling. (id)

Gazet van Antwerpen/Vrijdag: Stad en Rand 29/09/2018, bladzijden 6 & 7

All rights reserved. Gebruik and reproductie enkel mits toelating van de uitgever via Gazet van Antwerpen/Vrijdag: Stad en Rand

